Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	Wethouder N. Bonenkamp
Datum B&W vergadering	6 januari 2026
Documentkenmerk:	D/2025/169882 behorende bij zaak: Z/2025/047915

Aan de raad,

Onderwerp:

Speelruimteplan 2026-2030

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. het beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen (2017-2025), vastgesteld op 20 april 2017, in te trekken.
2. het Speelruimteplan 2026-2030 vast te stellen, inclusief bijbehorende bijlagen.

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid

Artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet

Inleiding

Aanleiding

Het Speelruimteplan is een actualisatie van het eerdere beleidsplan 'Samen Beter Buiten Spelen (2017-2025)'. Het beschrijft de beleidsmatige en uitvoeringsgerichte koers voor de inrichting, het beheer en de ontwikkeling van de gemeentelijke speel- en sportlocaties voor de periode 2026–2030.

Deze actualisatie is om verschillende redenen noodzakelijk. Het vorige plan liep na verlenging in 2021 tot 2025, en een periodieke herziening van dit beleid is essentieel om in lijn te blijven met veranderende wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en juridische richtlijnen rondom het thema spelen. Bepaalde elementen van het vorige beleid zijn verouderd, en het uitvoeringsprogramma was toe aan een herziening. De afgelopen jaren is veel gemeentelijk beleid herzien, en de omgevingsvisie is vastgesteld. Het belangrijk om het speelbeleid hierop te laten aansluiten en te integreren met andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals het sociaal domein, groen en klimaatadaptatie. Tot slot speelt de strengere wet- en regelgeving, zoals vastgelegd in het vernieuwde Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) uit 2023, een rol in deze herziening.

De raad wordt gevraagd het beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen (2017-2025) in te trekken en het Speelruimteplan 2026-2030 vast te stellen.

Kader

Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS)

Doelstelling/beoogd resultaat

Het doel is om het beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen (2017-2025) in te trekken en het Speelruimteplan 2026-2030 vast te stellen. Zodoende beschikt de gemeente weer over een actueel speelbeleid, dat zowel op inhoud van de te regelen onderwerpen en inrichting voldoet aan de vereiste kwaliteit als de wet- en regelgeving.

Argumenten en afweging

Toekomstbestendige en veilige speel- en beweegomgeving

Het geactualiseerde Speelruimteplan legt de basis voor de ontwikkeling van een veilige en uitnodigende speel- en beweegomgeving voor alle inwoners van de gemeente Landsmeer. Het plan is essentieel voor het creëren van een openbare ruimte die bijdraagt aan gezondheid, ontmoeting en bewegingsmogelijkheden. Dit heeft vervolgens een positieve invloed op het welzijn van de gemeenschap, bijvoorbeeld door het verminderen van eenzaamheid en overgewicht.Veiligheids- en juridische risico's vermijden

Het ontbreken van een geactualiseerd plan brengt risico's met zich mee op het gebied van veiligheid en juridische aansprakelijkheid. Met de strengere wetgeving rondom speeltoestellen is het essentieel om te zorgen voor een up-to-date beleid dat voldoet aan de veiligheidseisen. Onvoldoende onderhoudsbudgetten kunnen

bovendien leiden tot gevaarlijke situaties en onbedoelde kapitaalvernietiging van gemeentelijke assets. Het meerjaren investeringenprogramma voor spelen wordt tevens geactualiseerd.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid van speelplekken

Het nieuwe plan voorziet in een goede verdeling en variatie van speelruimte, waarbij wordt gewaarborgd dat speelplekken binnen vijf minuten lopen bereikbaar zijn voor kleine kinderen. Dit wordt bereikt door het hanteren van een 'vijf-minuten-norm' voor kleine speeltuinen en tien minuten voor grotere speel- en sportplekken. Bovendien wordt er rekening gehouden met inclusiviteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit, zodat de inrichting van de openbare ruimte duurzaam en multifunctioneel is.

Integrale aansluiting bij andere beleidsvelden

Het vernieuwde plan zorgt voor een betere afstemming met andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals groen, sociaal beleid en klimaatadaptatie. De fysieke inrichting van de openbare ruimte wordt hierdoor niet alleen gericht op spelen, maar spelen wordt wel meegenomen bij het realiseren van bredere gemeentelijke doelen en projecten of gebiedsontwikkelingen.

Participatie

Inwoners van de gemeente Landsmeer worden actief betrokken bij de (her)inrichting van speelplekken. Het plan bevat een gestructureerde participatieaanpak, waarin bewoners keuzes kunnen maken binnen de vastgestelde kaders. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het handhaven van veiligheid bij particuliere speeltoestellen in de openbare ruimte. Het plan voorziet in het beëindigen van het gedoogbeleid voor niet-wettelijke speeltoestellen, waardoor de gemeente aansprakelijkheid kan voorkomen en de openbare ruimte beschermd blijft.

Risico's

Juridische gevolgen vloeien voort uit het WAS. Het doel van het WAS is het borgen van veilige speelplaatsen in de openbare ruimte. De regelgeving en eisen aan speeltoestellen zijn streng. Dit vraagt om de implementatie van een duidelijk en consequent handhavingsproces met betrekking tot particuliere speeltoestellen in de openbare ruimte, structureel onderhoud en tijdige vervanging. Zonder vastgesteld beleidsplan bestaat het risico van onvoldoende onderhoudsinspanningen, niet-tijdige vervangingen en onveilige speelplekken in de openbare ruimte. Dit kan leiden tot boetes, aansprakelijkheidsstelling en reputatieschade.

Sinds de herziening van het WAS in 2023 controleert de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) vaker en bij meer gemeenten. Indien de gemeente niet aan de wetgeving voldoet, loopt zij het risico op sancties van de NVWA.

Financiële aspecten

De vervangingsopgave is geactualiseerd in de nieuwe programmering voor speelplekken. Verschuivingen in de programmering zijn doorgevoerd op basis van de huidige staat van speelplekken, aansluiting bij projecten en gebiedsontwikkelingen en een evenwichtige spreiding van investeringen. De oorspronkelijke bedragen uit het uitvoeringsplan 2021 zijn herberekend en verhoogd, omdat deze niet volledig waren om gelijkwaardige vervangingen te dekken. De gecorrigeerde bedragen omvatten nu alle kosten, inclusief risico's, voorbereiding, administratie, toezicht en uitvoeringskosten.

Voor de periode 2026-2029 is de vervangingsopgave al opgenomen in de gemeentelijke MIP. De bedragen opgenomen in de MIP zijn berekend op basis van het oude beleidsplan. Deze bedragen worden bijgesteld in de eerste BERAP van 2026. Door de stijging van de investeringskosten nemen de kapitaallasten jaarlijks gemiddeld met €9.000,- toe ten opzichte van de huidige opgenomen vervangingsopgave.

Het risico van onvoldoende onderhoudsbudget kan resulteren in onveilige situaties in de openbare ruimte, onbedoelde kapitaalvernietiging door stijgende kosten voor onderhoud. Onvoldoende vervangingsbudget kan resulteren in minder voorzieningen, minder aantrekkelijke speelplekken, een afname van leefbaarheid en kwaliteit van een buurt of wijk.

Bij uitbreiding van het aantal speelplekken moet het onderhoudsbudget worden verhoogd met 5,5% van de waarde van de toestellen en ondergronden. Deze verhoging is verdeeld in drie delen:

- 3% voor preventief en operationeel onderhoud
- 1% voor levensduurverlengend onderhoud
- 1,5% voor onvoorzien onderhoud en calamiteitenzorg

Communicatie

Bewoners worden actief betrokken bij de (her)inrichting van speel- en sportplekken, conform het opgenomen stappenplan.

Er wordt actief gecommuniceerd over de wijziging van het gedoogbeleid met betrekking tot particuliere speeltoestellen in de openbare ruimte. Wanneer particuliere speeltoestellen worden aangetroffen, wordt het in het Speelruimteplan beschreven proces gevolgd om deze toestellen te beoordelen en eventueel te verwijderen.

Bijlagen

B1. Speelruimteplan 2026-2030

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange
Burgemeester

M. (Menno) de Haan
gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Portefeuillehouder:	Wethouder N. Bonenkamp
Datum raadsvergadering	<wordt ingevuld door bestuurssecretariaat/griffie>
Documentkenmerk:	D/2025/169882 behorende bij zaak: Z/2025/047915

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: D/2025/169882 behorende bij zaak: Z/2025/047915

Gehoord de behandeling in de commissievergadering.

Raadsbesluit

1. het beleidsplan Samen Beter Buiten Spelen (2017-2025), vastgesteld op 20 april 2017, in te trekken.
2. het Speelruimteplan 2026-2030 vast te stellen, inclusief bijbehorende bijlagen.

De raad van de gemeente Landsmeer,

C.L. (Caroline) Hageman,
griffier

L.A. (Léon) de Lange
voorzitter